

կայսրը մահուան դուռ հասած է, շուտով մը քովը գնաց և անկողնոյն մէկ կողմը կեցեր էր վշտագին անձամբ։ Բնակար վերջին վայրկեանը արդէն հասեր էր։ Բնդամարքի հառաչանօք գուժեց մերձակայից։ « Բ՛լ ամէն բան լըմընցաւ », ։ Սոնթովն բարձին տակէն մէկէն թանկագին աւանդը յափշտակեց, ու Վաղղիա դառնալէն ետքը իր գլխաւոր փոյթը եղաւ նախ մայրը գրտնել, ու անկէց մէկէն Բրէնպէրկ անցաւ նոյն մանեակը հողանտիոյ թագուհւոյն ձեռքը հասցընելու։ Հորտեն սիայի համար գին չունեցող յիշատակ մըն էր անիկայ։ Վասն զի թէ իր յաջողութեանց և թէ ձախողութեանց յուշարար էր։ սակայն այլ և այլ անհրաժեշտ պարագաներ ստիպեցին զինքը զրկուիլ անկէ։ և իշխանազուն մը գնեց նոյն մանեակը՝ խոստանալով որ ինչուան թագուհւոյն մեռնիլը տարուէ տարի 23,000 ֆրանք անցընէ իրեն։

Սեուալ 1837ին հորտենսիա հողանտայի թագուհին, ու Վաղղիոյ արդի վեհափառ ինքնակալ Կաթոլէսն Գին մայրը։

Քանի մը երևելի մարդկանց յետին խօսքերը։

Սեծն Կաթոլէսն մեռնելու ատենը կանչեց։ հրամանատար բանակի։ — Ի որտ Պայրըն Բնգղիացի մեծ քերթողը։ Բ՛լ քնանանք։ — Կելսըն անուանի ծովակալը։ համբոյր մը։ — հարտի։ փառք կու տամ Բստուծոյ, որովհետեւ պարտքս կատարեցի։ — Բ՛լ ֆիւրի իտալացի ողբերգակը։ Սիրելիդ իմ, սիւմէ ձեռքս։ հիմայ ես կը մեռնիմ։ — Չեսթըրֆիլտ (խորհրդականը)։ Բ՛լ թու մը տուր ինծի։ — հայտըն երաժըշտութեան վարժապետը։ Բստուած պահպանէ զկայսր։ — հայլէս մարդակազմը։ Բ՛լ շնչերակը չի զարներ։ — կելթէ։ Ստիր ՚ի լոյս։ — Եղիսաբէթ Բնգղիոյ թագուհին։ Բոլոր գանձերս վայրկենի մը համար։ — Գրոտիոս։ Դանը շարժինք։ — Թասսոյ մեծ գիւ-

ցագներգուն։ Ի ձեռքս ո՛վ Բստուած իմ։ — Բննա Պոլենա, Բնգղիոյ հենրիկոս Բ թագաւորին կինը՝ կենացը վերջի վայրկեաններուն ձեռքերովը վիզը չափելով, Պզտիկ է, կ'ըսէր, ամենապզտիկ։ — Թովմաս Սորոյ Բնգղիոյ անուանի ատենագրաւորը գլխապարտութեան բարձրաւանդակին սանդուխներէն ելլելու ատեն։ Կաղաչեմ օգնեցէք ինծի որպէս զի դիւրաւ վեր ելլեմ։ վար իջնելուս ժամանակ օգնութե՛ կարօտու թիւն չունիմ։ — Ուոթը Սկոթ անուանի վիպասանը։ Բնանկ մը կ'երևնայ աչքիս՝ իբր թէ նոր աշխարհք եկեր եմ։ — Նէֆֆըրսըն Սիացեալ նահանգաց երրորդ անուանի նախագահը։ հոգիս Բստուծոյ կը յանձնեմ, իսկ աղջիկս՝ հայրենեաց։ — Ուաշինկըն Բմերիկոյ ազատարարը։ Եաւ է։ — Եդէմս։ Բ՛լս է երկրիս վերջին բանը։ — հարիսըն Բնգղիացին։ Շատ կը փափաքեմ որ տեսչութեան մը հարկաւոր ուղիղ սկըզբունքները և պարտքերը ճաննայիք և ուրիշներուն ալ հասկըցընէիք։ Ձեզմէ ուրիշ խնդիր մը չունիմ։ — Թէյլօր Բնգղիոյ երևելի արանց մէկը։ Գնաւցի ես իմ պարտքս ամենայն կերպով կատարելու։ — փրեզերիկոս Ե Տանիմարգացուց թագաւորը։ Բրեան կաթիլ մըն ալ չեմ տեսներ ձեռացս վրայ։ — Սոճար անուանի Վերմանացի երգահանը։ Սիւիթարական բաներ խօսէ, ո՛վ իմ Եմիլիաս... բեր վերջի շարագրած երգերս... նստէ քովս, մօրդ վրայ շինածս երգէ որ լսեմ։ Բ՛լ վերջին անգամ մ'ալ լսեմ այն երգերը, որոնք ինծի այսչափ ատեն սփոփանք և ուրախութիւն էին։ — Սեծն Ֆրէնքլին։ Սեռնողի մը համար ամէն բան դժուար է։ — Կարոլոս Բ Բնգղիոյ թագաւորը։ Կայէ սիրելիդ իմ Կելի, որ կերակրոյ և պիտոյիցդ կողմանէ նեղութիւն մը չքաշես։ — Սիրապոյ Վաղղիոյ յեղափոխութեան վարիչը։ Թող մեռնիմ երաժշտութե՛ մը քաղցր և փափուկ ձայները լսելու ատենս։